

VV - verenigde vergadering

Aard Voorstel	VV-Besluitnota	
Vergaderdatum	02-11-2016	Agendapuntnummer 4.15.
Onderwerp	Uitvoerings- en voorbereidingskrediet KRW2 Langerarse plassen	
Collegevergadering	27-09-2016	
VV-commissie	Cie V&GW: 12-10-2016	
Portefeuillehouder	M.E.F. Leewis	
Corsanummer	16.079532	
BABS id	4631	
Bijlagen		

(concept) De verenigde vergadering

besluit:

1. voor de realisatie van natuurvriendelijke oevers in de Langerarse plassen €1.290.000,- uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen;
2. voor verder onderzoek naar de KRW maatregelen en voorbereiding van de overige maatregelen €400.000,- voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen.

VV-besluitnota

De verenigde vergadering

besluit:

1. een uitvoeringskrediet van € 1.300.000,- beschikbaar te stellen voor luwtemaatregelen en de realisatie van natuurvriendelijke oevers in de Langerse plassen;
2. een voorbereidingskrediet van € 400.000,- beschikbaar te stellen voor het vervolg van het gebiedsproces, waaronder aanvullend onderzoek naar de KRW maatregelen en voorbereiding van de overige maatregelen.

Context

Het bereiken van de KRW-doelen in Rijnlands beheergebied in 2027 is opgedeeld in 3 fasen van elk 6 jaar. Fase 1 is achter de rug en fase 2 loopt van 2015 tot en met 2021. In deze tweede fase worden o.a. maatregelen genomen in de Langerse Plassen. In 2021 moeten die maatregelen gereed zijn.

In 2015 is een krediet van € 400.000,- beschikbaar gesteld door de VV voor de voorbereiding van de maatregelen voor de Langerse Plassen en de uitvoering van geen-spijt-maatregelen. De bij die kredietaanvraag genoemde geen-spijt-maatregel (inlaat automatiseren) is, in overleg met de omgeving, daarom ook al uitgevoerd.

Ook de overige mogelijke maatregelen zijn al besproken met de omgeving. Het gebiedsproces loopt geruime tijd en er is nu duidelijk momentum om tot gedragen keuzes te komen. Hiertoe is het nodig om een laatste onderzoek slag in de vorm van 'joint fact finding' met de omgeving naar de 'overige maatregelen' te doen, om zo tot een gedeeld beeld van de zin en onzin van verschillende opties te komen. Overige maatregelen die in aanmerking komen zijn baggeren (sterke wens vanuit de omgeving), instellen van een flexibel peil (influx van nutriënten beperken), de aanleg van een slibvang door verdieping van de plassen en eventueel het beperken van puntbronnen (nader onderzoek loopt). Voor een goed onderbouwde keuze ontbreekt echter nog informatie en deze wordt verkregen door het aanvullend onderzoek.

Eén inrichtingsmaatregel (luwte maatregelen en natuurvriendelijke oevers) kan al wel worden genomen.

Argumenten

1.1 Er is sprake van een enthousiaste omgeving en voortgang wordt gewenst

De omwonenden en gebruikers van de Langerse plassen zijn zeer betrokken bij deze wateren en willen dat de achteruitgang van de ruimtelijke kwaliteit wordt gestopt en omgezet in een vooruitgang. Er leeft een sterke wens tot het verwijderen van de bagger uit de plassen of tenminste beperken van de overlast erdoor. Er wordt al lang met hen gesproken (overleg is gestart in 2009, tussentijds onderbroken en herstart in 2013). Ten eerste is het zaak nu 'de schop in de grond te steken' en zichtbaar tot uitvoering van de voorgestelde maatregelen over te gaan om het momentum vast te houden. Ten tweede stellen we de 'joint fact finding' voor om input en draagvlak voor de keuze tussen de opties te krijgen.

1.2 Inrichtingsmaatregelen zijn voorwaarde om stappen te maken richting het behalen van de KRW doelstellingen

Er zijn twee sporen te onderscheiden om tot verbetering van de plassen volgens de KRW te komen. Verbetering van de waterkwaliteit en verbetering van de inrichting om de ecologie te verbeteren. Het eerste heeft weinig zin zonder het laatste en de voorgestelde maatregelen om uit te voeren vallen onder deze laatste categorie. Vandaar dat het mogelijk is om parallel aan het verder verkennen van de waterkwaliteitsmaatregelen al te starten met de aanpak van de inrichting van de plassen.

1.3 We realiseren natuurvriendelijke oevers op een viertal locaties in de Langerse plassen

Met het uitvoeringskrediet wordt:

- over een lengte van 500 meter een verplaatsbaar luwtescherm aangelegd om de rietoever zich te laten herstellen en ondergedoken waterplanten een kans te geven. Tevens wordt hier de effectiviteit nagegaan van grondaanvullingen en groeimatten;
- een rieteiland aangelegd om daarachter luwte te creëren in combinatie met een natuurvriendelijke oever en schuilplaatsen voor vis;
- een kopsloot verlengd om de goede ecologische en waterkwaliteit (doorzicht) van deze sloten uit te breiden;
- een rietzone beschermd met de ruimte en de luwte om zich te herstellen.

1.4 We geven een aantal innovatieve maatregelen de tijd zichzelf te bewijzen

De maatregelen bevatten innovatieve elementen als de toepassing van aardappelzetmeelmatten en luwte schermen. Door deze nu al uit te voeren hebben we de kans om het effect al in beeld te krijgen tijdens de looptijd van het project en bij succes uit te breiden.

2.1 Aanvullend onderzoek leidt tot een goede onderbouwing van keuzes

Op grond van de regels vanuit de Europese Unie dient Rijnland de KRW doelstellingen te realiseren óf aan te geven redelijkerwijs voldoende inspanning te hebben geleverd om deze te bereiken. Hiervoor is een goed onderbouwde afweging tussen de maatregelen en de kosten en baten nodig. Dit traject om te komen tot onderbouwing doen we gezamenlijk met de omgeving.

2.2 Het gebiedsproces voor overige maatregelen is nog niet afgerond

In het gebiedsproces blijkt verschil van inzicht te bestaan ten aanzien van de effectiviteit van maatregelen. Vanwege de hoge kosten van de maatregelen en de impact zal samen met de belanghebbenden aanvullend onderzoek naar effectiviteit, impact en kosten van de maatregelen worden gedaan.

Het gaat om de volgende maatregelen:

- de invloed van het kassengebied op de waterkwaliteit. Het effect van maatregelen op het gebruiksgenot van de plassen is groot en de kosten zijn hoog dus moet duidelijk zijn of er sprake van significante invloed is;
- het effect en de kosten van baggeren. Getwijfeld wordt aan het effect van baggeren op de waterkwaliteit en het beeld tot op heden is dat het weinig voor de waterkwaliteit zal betekenen. Rijnland doet hier nu zelf ervaring mee op in de plas Klein Vogelenzang. Het gezamenlijke onderzoek met de omgeving (joint fact finding) is nodig de effecten en de kosten in beeld te krijgen en meer draagvlak bij de omgeving voor de eventuele uitkomsten te creëren;
- het aanleggen van een slibvang, eventueel in combinatie met het (deels) baggeren van de plas. Onder voorwaarden is verdiepen mogelijk. Waar nu aan

gewerkt wordt is de vraag hoe zeker we ervan zijn dat dit de waterkwaliteit gaat verbeteren en welke risico's eraan verbonden zijn. Dit zou tevens een oplossing bieden voor de baggerproblematiek en daarmee invulling geven aan de sterke wens die leeft in de omgeving om aanpak ervan;

- het instellen van een flexibel peil. Om het door te kunnen voeren dient nog gekeken te worden naar effecten op de directe omgeving;
- uitbreiding van de natuurvriendelijke oevers (nvo's) in samenwerking met omgeving. Er zijn diverse ideeën vanuit de omgeving en Rijnland die nog uitgewerkt dienen te worden.

1.6 en 2.3 Met dit krediet blijft het project binnen het MJP 2017-2020

Voor het project is een totaal bedrag van € 3,65 miljoen opgenomen in het MJP en met dit krediet blijft het project daarbinnen.

Risico's

1.1 De werkzaamheden zijn geraamd op basis van een voorontwerp (SSK)

Het voorontwerp dient nog uitgewerkt te worden tot een definitief ontwerp; dan kan blijken dat de raming te optimistisch was. Dit is niet de verwachting omdat het geen complex werk betreft.

2.1 Effecten van maatregelen zijn beperkt

Er is in Nederland veel ervaring met de uitvoering van maatregelen om de waterkwaliteit van veenplassen te verbeteren. De resultaten verschillen sterk en zijn niet altijd positief. Deze ervaringen nemen we mee in de afweging tussen de verschillende maatregelen. De lat voor de waterkwaliteit van de Langeraaarse plassen ligt echter hoog. De kans is daarmee aanwezig dat de gekozen maatregelen uiteindelijk onvoldoende effect hebben.

VV-besluit

De verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland,
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 27-09-2016, kenmerk
16.079532,
en gelet op artikel 99 van de Waterwet,

besluit:

1. voor de realisatie van natuurvriendelijke oevers in de Langeraaarse plassen €1.290.000,- uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen;
2. voor verder onderzoek naar de KRW maatregelen en voorbereiding van de overige maatregelen €400.000,- voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen.

Leiden, 02-11-2016.

De verenigde vergadering,

G.J. Doornbos
dijkgraaf

C.M. van de Wiel
secretaris

